

Aan:
de Stichting Drenthe Blijft Stil
t.a.v. de heer M. Huiberts
Koekangerveldweg 80
7958 PX KOEKANGE

PER E-MAIL VERZONDEN

E-mailadres secretaris@drentheblijfstil.nl

Assen, 5 december 2023
Ons kenmerk 49/5.8/2023001687
Behandeld door thema Verkeer en Vervoer
Onderwerp: Brief over toenemende luchtvaart

Geachte heer Huiberts,

Wij hebben uw brief van 5 oktober 2023, met daarin de door u geuite zorgen, gelezen en besproken.

Drenthe is stil en Drenthe blijft stil, rust is één van de Drentse provinciale kernkwaliteiten in ons beleid. Dat neemt niet weg dat er gewoon, geleefd en gewerkt wordt in Drenthe. Vrachtwagens, landbouwvoertuigen, vliegtuigen, traumahelikopters, auto's, bedrijven, defensieterreinen, bladblazers, grasmaaiers etc. maken geluid en blijven geluid maken. Geluid zal er altijd zijn, in meer of mindere mate.

Onaanvaardbare geluidsoverlast heeft altijd onze aandacht. Wij reageren dan ook graag op het beeld dat u schetst in uw brief. Daarbij maken wij u erop attent dat de provinciale bevoegdheden met betrekking tot luchtvaart in de lucht beperkt zijn.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Defensie zijn gezamenlijk bevoegd gezag over het luchtruim en deze ministeries bepalen uiteindelijk wat wel en niet in de lucht is toegestaan.

Wij trekken bij het onderwerp luchtvaart samen op met alle provincies en volgen de ontwikkelingen in het programma Luchtruimherziening kritisch. Ook spreekt de provincie Drenthe zich uit over de voorstellen van het Rijk. In de pers was over de uitbreiding van het militair oefengebied in het noorden het volgende te lezen:

Gedeputeerde Staten (GS) en Provinciale Staten (PS) van Drenthe gaven ook flink tegengas op de nieuwe indeling van het luchtruim door het kabinet. Volgens GS suggereert het ministerie dat er overleg is met de provincies en dat die ook inbreng hebben. Toch komt het ministerie tot de conclusie dat er geen realistische alternatieven zijn. Kortom, de uitbreiding van het luchtruim moet boven Noord-Nederland plaatsvinden. (Bronnen: De Stentor, RTV Drenthe, RTV Oost).

Ook via onze site Drents Parlement kunt u het debat terugluisteren over de door de provincie ingediende kritische zienswijze over de luchtruimherziening met de daarin opgenomen uitbreiding van het militair oefengebied boven Noord-Nederland.

Hieronder gaan wij in op een aantal punten die u in uw brief noemt.

1. Groningen Airport Eelde

Ons college is van mening dat Groningen Airport Eelde (GAE) een onderdeel is van de maatschappelijke infrastructuur voor Drenthe en Noord-Nederland en een belangrijk onderdeel is van ons vestigingsklimaat. Op basis van de Strategie Groningen Airport Eelde NV 2024-2033 staan wij positief tegenover het verlenen van de subsidie voor de kosten Niet-Economische Diensten van Algemeen Belang (NEDAB) voor de komende tien jaar. Daarbij hechten wij nadrukkelijk aan de realisatie van de verduurzamingsstrategie van de luchthaven en haar gebruikers. Deze nieuwe strategie is gebaseerd op het bestaande fundament van de brede maatschappelijke rol voor medische vluchten en lesverkeer, verduurzaming en innovatie van de luchtvaart, de rol in educatie en het vestigingsklimaat voor Noord-Nederland, en het accommoderen van passagiersverkeer. Het passagiersverkeer is onderdeel van een nationaal systeem van luchthavens en complementair aan dat van andere luchthavens. De afgelopen jaren is de luchthaven bezig de inkomstenbronnen van de luchthaven te verbreden. Zo is onder andere, om de vraag op het gebied van vastgoed, elektrisch vliegen en duurzame projecten te accommoderen, ingezet op de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein: Business Park Bravo. Het uitgangspunt is daarbij dat de luchthaven haar maatschappelijke functie behoudt en versterkt, meer opbrengsten ontvangt vanuit vastgoed, duurzame oplossingen ontwikkelt, en streeft naar een geleidelijke groei tot 350.000 passagiers per jaar in 2033. Een beperkte verruiming van de openingstijden voor het passagiersverkeer en de schaarse luchthaven capaciteit faciliteren deze groei. In de aanvraag van het luchthavenbesluit wordt geen extra milieuruimte aangevraagd en de ambities kunnen binnen de bestaande door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) vergunde ruimte worden verwezenlijkt.

U noemt een bedrag van € 48 miljoen als bijdrage van de provincie Drenthe voor de komende tien jaar. Wij zijn als overheidsaandeelhouder voornemens, net zoals het college van de provincie Groningen heeft gedaan, om PS voor te stellen om maximaal 50% van de gevraagde € 46 miljoen beschikbaar te stellen voor alleen de kosten voor het waarborgen van veiligheid: brandweer en security. Dit zijn de zogenaamde NEDAB-kosten. Kosten die onder EU-regelgeving mogen worden verlegd naar de overheid, omdat het diensten van algemeen belang zijn waar geen inkomsten tegenover staan. Verschillende Europese luchthavens maken van deze mogelijkheid gebruik. Hoeveel de gemeente Tynaarlo van plan is bij te dragen is ons nog niet bekend.

De tienjaarstermijn is van (groot) belang voor continuïteit van de vennootschap, de nauwere samenwerking met Schiphol die wij graag zien en de aanvraag door GAE bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) voor een nieuw Luchthavenbesluit. De minister van IenW moet uiterlijk 31 december 2024 een luchthavenbesluit voor GAE vaststellen. Het is daarbij van belang dat de publieke aandeelhouders de NEDAB kosten subsidiëren ten minste voor de duur van tien jaar. Wij zien voordelen in de nauwe samenwerking met Schiphol, omdat wanneer alle regionale luchthavens van nationaal belang binnen de Schiphol Group vallen het realiseren van één luchthavensysteem een stap dichterbij komt. Dat biedt voor alle luchthavens kansen voor betere samenwerking en optimaliseren van capaciteit. Daarnaast kan Schiphol kennis en expertise inbrengen, maar ook leren van Groningen Airport Eelde. Tevens kan Schiphol ondersteuning geven aan de acquisitie van het bedrijventerrein Business Park Bravo dat ook moet bijdragen aan de doelen die wij beogen met GAE.

Zowel GAE als het Ministerie van IenW zijn participatietrajecten gestart, dat doen zij om draagvlak te krijgen voor de strategie en ten behoeve van het proces om te komen tot een gedragen luchthavenbesluit dat door het ministerie zal moeten worden afgegeven. De beperkte verruiming van de openingstijden maakt daar deel van uit. Zoals hiervoor aangegeven passen de toekomstplannen in de nu al vergunde milieuruimte en kunnen de plannen rekenen op ruim draagvlak binnen de regio, zoals blijkt uit het onderzoek van Kantar Public.

2. Defensie

Voor militaire vliegbewegingen geldt dat bij oefeningen gebruik wordt gemaakt van een aantal helikopter laagvlieggebieden die merendeels in de jaren vijftig van de vorige eeuw op grond van de Luchtvaartwet zijn aangewezen. Voor de overige situaties van eventueel laagvliegen geldt dat eventuele oefeningen altijd van tevoren worden aangekondigd en breed worden gedeeld in de (lokale) pers. Deze oefeningen zijn incidenteel.

Voor overige informatie over vlieggebieden en vlieghoogtes verwijzen wij u naar de volgende link van de site van het Ministerie van Defensie: <https://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen/geluidhoeveelheid-en-vlieghoogten>

3. Lelystad Airport

De provincie Drenthe trekt op met meerdere provincies ten aanzien van het rijksbeleid dat wordt voorgesteld. Dat betekent niet dat de provincie Drenthe kan bepalen wat er wel of niet in de provincie Flevoland en/of in andere provincies mag gebeuren. Het is vergelijkbaar met een situatie in een woonstraat: uw burens kunnen niet voor u bepalen of u uw tuin wel of niet verhard en/of welke planten u daarin aanbrengt. Ze kunnen er een mening over hebben, maar hebben geen invloed op de inrichting van uw tuin.

Het besluit over de opening van Lelystad Airport voor vakantievluchten is door de Tweede Kamer controversieel verklaard. Controversieel verklaarde onderwerpen komen niet op de agenda van de Tweede Kamer voordat een nieuw kabinet is aangetreden. Tevens wordt er op dit moment, op verzoek van de minister van I&W, een onderzoek uitgevoerd door LVNL naar alternatieven voor de omstreden laagvliegroutes waar zowel de provincie Overijssel als de provincie Gelderland mee te maken kunnen krijgen.

4. Herindeling van het luchtruim

Het programma Luchtruimherziening is complexe materie. De voorstelling zoals door u aangegeven in uw brief komt niet overeen met de huidige of toekomstige werkelijkheid. Doel van het programma Luchtruimherziening is:

- Verruimen van civiele en militaire capaciteit in het luchtruim
- Efficiënter gebruik en beheer van het luchtruim
- Beperken van de impact van vliegroutes op de omgeving

De "buis" waar u aan refereert heeft betrekking op een aangepaste manier van klimmen en dalen in bestaande vliegroutes om de impact op de omgeving ten opzichte van de huidige aanvliegsituatie te beperken. Van nieuwe of aangepaste vliegroutes is voorlopig nog geen sprake.

Ook de besluitvorming over het programma Luchtruimherziening is door de Tweede Kamer controversieel verklaard en in afwachting van een nieuw kabinet.

5. Gezondheid

Voor wat betreft de verstoring van nachtrust verwijzen wij u naar pagina 30 van het onderzoek door de GGD: https://ggdghor.nl/wp-content/uploads/2022/07/Rapport_belevingsonderzoek_geluidhinder_en_slaapverstoring_2020-1.pdf waarin is aangegeven dat slaapverstoring niet of nauwelijks voorkomt rondom Groningen Airport Eelde.

Voor wat betreft uw zorgen over emissies verwijzen wij u naar www.emissieregistratie.nl

Hier wordt de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen gepubliceerd. De emissie-registratie maakt gebruik van gegevens van onder meer het Centraal Bureau voor de Statistiek, het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium, Eurocontrol en de International Civil Aviation Organization. Op de site van de emissie-registratie zijn (methoden)rapporten beschikbaar, waarin precies wordt beschreven op welke manier elke gerapporteerde waarde is bepaald.

In juridische zin is luchtkwaliteit geregeld in de implementatie van de Europese Richtlijn Industriële Emissies en het Nederlandse beleid ten aanzien van de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen van 'inrichtingen' in het Activiteitenbesluit Milieubeheer. Een inrichting is een bedrijf of iets wat de omvang van een bedrijf heeft, waarvan de activiteit op één plek en niet op meerdere plekken wordt uitgevoerd en waarvan de activiteit ten minste zes maanden duurt of regelmatig terugkeert op dezelfde plek. Dat betekent dat een vliegtuig niet onder het Activiteitenbesluit valt, net zomin als een auto of een schip.

6. Biodiversiteit (stikstof en luchtvaart)

Onderstaande info geeft een overzicht van de bijdrage van luchtvaart aan de totale stikstofuitstoot in Nederland. Deze percentages betreffen een landelijk gemiddelde en liggen aanzienlijk lager voor zover het de noordelijke provincies betreft.

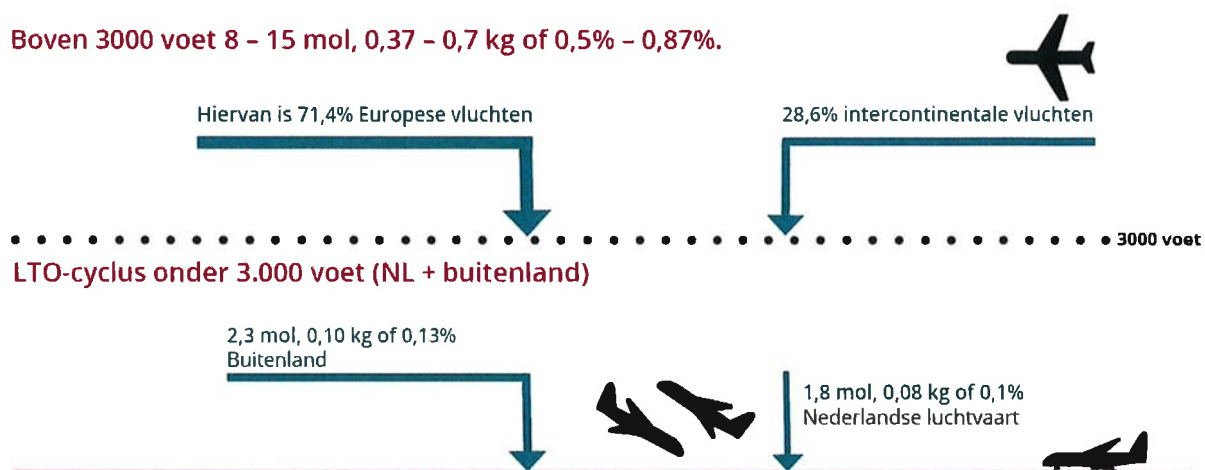
De luchtvaart boven Drenthe vormt in die zin geen bedreiging voor de biodiversiteit in Drenthe.

Bijdrage van de luchtvaart aan de stikstofdepositie in Nederland in mol N/ha/jaar (hierna: mol), kg N/ha/jaar (hierna: kg) en percentages

Referentie is nationaal totaal (1600 mol N/ha/jaar)

De totale bijdrage is 12 – 19 mol, 0,55 – 0,88 kg of een percentage van 0,73% – 1,1%.

Boven 3000 voet 8 – 15 mol, 0,37 – 0,7 kg of 0,5% – 0,87%.

Bronnen: RIVM, meetgegevens en modelberekeningen, 2019
TNO, meetgegevens en modelberekeningen, 2019
NMI/CICERO, Study on air quality Impacts of non-LTO emissions from aviation, 2004

7. Toerisme

De groei in de toeristische sector heeft de afgelopen jaren plaatsgevonden met de bestaande aantallen vliegbewegingen en militaire oefeningen boven Drenthe. Er is op voorhand, zonder concrete gegevens, geen aanleiding om te verwachten dat het programma Luchtruimherziening hier een negatieve invloed op zou kunnen gaan hebben. Wel heeft het provinciebestuur nadrukkelijk haar belangen aangegeven en dit zal zij ook blijven doen. Het is en blijft ons streven om Drenthe voor nu en voor later aantrekkelijk te houden voor alle inwoners en bezoekers, qua natuur en qua leefbaarheid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

secretaris

Afschrift aan Provinciale Staten van Drenthe